

Základní škola a mateřská škola Lázně Kynžvart, okres Cheb

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

Tento Školní vzdělávací program byl vytvořen podle
Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platném od 1.9.2013

Údaje o škole:

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Lázně Kynžvart, okres Cheb**

Adresa: K Rybníku 346, 354 91 Lázně Kynžvart

Ředitelka: Mgr. Hana Pelikánová

Právní forma: příspěvková organizace

REDIZO: 6000 66 401

IZO: 102 052 093

IČO: 606 10 981

Telefon, fax: 354 691 209

E-mail.: zsmslk@seznam.cz

Webové stránky: www.zslk.cz

Škola sdružuje:

1. základní školu
2. mateřskou školu
3. školní družinu
4. školní jídelnu

Zřizovatel školy: Město Lázně Kynžvart

Adresa: nám. Republiky 1, 354 91 Lázně Kynžvart

IČO: 254029

Telefon: 354 691 221

ŠVP byl projednán pedagogickou radou dne 24.06.2013 a školskou radou dne 25.06.2013

ŠVP vchází v platnost dne 01.09.2013.

.....
ředitelka školy

Charakteristika školy

Základní škola Lázně Kynžvart, jejíž kapacita je 250 žáků, je úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Provoz byl zahájen 1.9.1976. Škola má nižší naplněnost a z tohoto důvodu jsou slučovány třídy na 1. stupni. I ve sloučené třídě však žáci získají všechny požadované vědomosti, dovednosti a kompetence a co víc – učí se velké samostatnosti, ohleduplnosti a tolerantnosti.

Škola je obklopena rozsáhlým pozemkem parkového rázu. Činnost probíhá ve třech budovách – hlavní, přístavbě a tělocvičně – propojených spojovacími chodbami. V hlavní budově jsou všechny kmenové třídy, dále pak laboratoř, učebna PC, cvičná kuchyňka, sborovna a kabinety. Přístavba školy se školní kuchyní a jídelnou byla přebudována především pro potřeby mateřské školy. Nachází se zde rovněž školní družina, žákovská knihovna s učebnou hudební výchovy a učebna výtvarné výchovy. Vnitřní technický stav budovy je dobrý, škola má hezkou estetickou výzdobu, dobré hygienické zázemí. Prosluněné třídy jsou vybaveny novým nábytkem. K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu a venkovní asfaltové hřiště. Pro veřejná vystoupení žáků se využívá prostorná jídelna školy. Učebna PC je dobře vybavená – nachází se v ní 16 počítačů zapojených do sítě s přístupem na internet. Vybavení školy učebnicemi a výukovým softwarem je na velmi dobré úrovni, vybavení pomůckami je průměrné, ale dostačující.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, statutární zástupce ředitele, učitelé ZŠ a MŠ, jeden výchovný poradce, primární preventista, ICT koordinátor, koordinátor pro environmentální výchovu, vychovatelka školní družiny. V pedagogickém sboru výrazně převažují ženy, věkový průměr je spíše vyšší. Bohužel se nedaří zabezpečovat plnou kvalifikaci učitelů z důvodu jejich nedostatku či téměř nemožnosti doplnit si kvalifikaci na 2. stupni studiem při zaměstnání.

Těžištěm výchovně vzdělávací oblasti je osobnost dítěte – jeho všestranný rozvoj, individuální přístup k žákům, týmová spolupráce a téměř rodinné prostředí. Nízké stavy žáků ve třídách umožňují více se věnovat dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, prospěchově slabším a dětem z málo podnětného rodinného prostředí. Škola neopomíná práci s nadanými a talentovanými žáky. Od 3. ročníku se vyučuje německý jazyk, jako další cizí jazyk se od 7. ročníku vyučuje anglický jazyk.

Základní škola využívá všech předností, které přinesla integrace s mateřskou školou – uskutečňuje se řada společných akcí, prohlubuje se spolupráce učitelek MŠ a 1. stupně, dětem je umožněn klidný přechod z MŠ do 1. třídy ve známém prostředí. Vzhledem k rodinnému typu školy se u nás v menší míře vyskytují projevy sociálně nežádoucích jevů - hned se o nich ví a hned se řeší.

Dětem nabízíme zájmové kroužky. Žáci navštěvují během školního roku řadu divadelních představení, koncertů, účastní se exkurzí, přednášek a školních výletů. U dětí má úspěch Olympiáda mikroregionu Mariánskolázeňsko, stejně jako kulturní akce a vystoupení pro veřejnost.

Ve škole pracuje žákovský parlament, který je tvořen zástupci 5.-9. třídy. Školská rada je zřízená ze zástupců obce, učitelů a zákonných zástupců a Sdružení rodičů a přátel školy je tvořeno zákonnými zástupci z jednotlivých tříd. Usilujeme o prohlubování spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Den otevřených dveří je určen pro zákonné zástupce žáků 1. stupně, ale po domluvě s vyučujícím mohou zákonní zástupci navštívit školu kdykoliv. Je vypracován systém třídních schůzek a konzultačních dnů.

Školní družina je zařízení pro zájmové vzdělávání mimo vyučování, poskytující žákům naplnění volného času zájmovými činnostmi zaměřenými na zájmové oblasti navazující na školní výuku. Není však pokračováním školního vyučování, ani ho nijak nenahrazuje. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků 1. stupně – především 1. – 3. ročníku.

1.9.2004 proběhlo sloučení s mateřskou školou a vznikl nový právní subjekt Základní škola a mateřská škola Lázně Kynžvart. Mateřská škola má dvě heterogenní třídy a kapacitu 50 dětí. Je umístěna v samostatné jednopatrové budově, ve které se dále nachází školní družina a školní jídelna s kuchyní, a která je s hlavní budovou školy propojena spojovací chodbou. Budova byla přizpůsobena podmínkám mateřské školy. Třídy jsou prostorné a světlé. Část školního pozemku je vyhrazena pro potřeby MŠ – je vybavena dětským venkovním hřištěm. MŠ může využívat ke své činnosti veškeré prostory školy. Pedagogický kolektiv MŠ tvoří kvalifikované učitelky, které se snaží pro děti vytvořit vstřícné, přátelské, otevřené a radostné prostředí, kde by se cítily dobře nejen děti, ale i jejich rodiče.

Přínosem pro školu je spolupráce s významnými místními podniky – Dětskou léčebnou, Lesním závodem Kladská a Eutitem Stará Voda.

Škola se aktuálně zapojuje do řady projektů s různorodým zaměřením podle aktuálního vyhlášení. Zapojili jsme se do projektu EU peníze školám. Dlouhodobě se zúčastňujeme projektu Zdravé zuby. Vytváříme své vlastní školní a třídní projekty.

Zaměření školy

- Usilujeme o všestranný rozvoj osobnosti – chceme žáky učit takové kompetence, znalosti a dovednosti, které uplatní v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků.
- Umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je k celoživotnímu učení.
- Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při vlastní životní a profesní orientaci.
- Prohlubujeme efektivní metody výuky – týmová spolupráce žáků, kooperativní a projektové vyučování, tvořivé myšlení, řešení problémů.
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu, chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví.
- Účinnou prevencí se snažíme předcházet sociálně nežádoucím jevům.
- Připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako zodpovědné osobnosti, aby byli tolerantní a ohleduplní k jiným lidem.
- Podporujeme rodinné prostředí, které umožňuje budovat pěkné vztahy mezi žáky, učiteli i zákonnými zástupci navzájem, vedeme žáky k účinné a otevřené komunikaci.
- Věnujeme individuální péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům z méně podnětného rodinného prostředí.
- Zaměřujeme se i na žáky nadané, chceme jim vytvářet podmínky pro jejich rozvoj, tito žáci mají možnost reprezentovat školu na různých soutěžích, kdy především při přípravě na tyto soutěže dochází k rozvoji jejich nadání.
- Jako hlavní cizí jazyk vyučujeme od 3. ročníku německý jazyk – výuka má dlouholetou tradici a regionální význam. Dalším cizím jazykem je anglický jazyk, který se vyučuje od 7. ročníku.
- Vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporujeme výuku na počítačích a využívání interaktivních tabulí.
- Vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu – žáci často pobývají v čistém životním prostředí – využíváme venkovní třídu, hřiště, lázeňský bazén s ionizovanou vodou.
- Organizujeme pro žáky školní výlety, exkurze, návštěvy divadel a koncertů.
- Pro žáky organizujeme zájmovou činnost a řadu mimoškolních akcí.
- Využíváme integraci s mateřskou školou – pořádáme společné akce, vzájemným poznáváním usnadňujeme dětem přechod z MŠ do 1. třídy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení strategie učení (samostatně a efektivně plánovat, organizovat, řídit a hodnotit vlastní učení)
- pozitivně motivujeme žáky pro celoživotní učení, vytváříme u nich trvalý zájem o učení – učit se s chutí
- klademe velký důraz na čtení s porozuměním, na jasné a srozumitelné vyjadřování
- učíme žáky samostatně vyhledávat různé zdroje informací (encyklopedie, internet, časopisy, naučná literatura)
- vedeme žáky ke kvalitní samostatné i týmové tvořivé práci
- umožňujeme žákům prožívat pocit úspěchu a radostného učení
- pozitivně motivujeme žáky k zapojování do různých soutěží
- zadáváme žákům zajímavé a podnětné úkoly a projekty
- vedeme je k hodnocení vlastních výsledků učení
- učíme žáky aplikovat získané poznatky v praktickém životě
- rozlišujeme učivo klíčové a rozšiřující
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- učíme práci s chybou
- vedeme žáky ke spoluvytváření vyučovacích hodin
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky úlohami z reálného života
- podporujeme sběr informací z různých zdrojů
- učitel vybírá vhodné téma, vzbuzuje zájem žáka o daný problém, žák se situaci snaží řešit, ověřuje prakticky správnost řešení
- učíme, jak některým problémům předcházet
- podporujeme skupinové řešení problémů (žáci si mohou navzájem pomáhat)

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, se všemi pracovníky školy i s lidmi mimo školu
- vedeme žáky k vzájemné komunikaci a následné spolupráci pomocí různých forem práce v hodinách
- učíme je naslouchat názorům ostatních dětí i dospělých, zkoušet je respektovat, umět vhodně obhájit svůj názor za použití vlastní slušné argumentace
- podporujeme komunikaci s jinými školami
- chceme, aby se žáci neostýchali poradit se s lidmi ve svém okolí o problému, který je trápí
- vedeme též žáky k získávání informací z různých zdrojů – média, knihy, internet, filmová tvorba
- žáci 1. i 2. stupně připravují pro své mladší spolužáky a děti v MŠ různé akce
- spolupracujeme příležitostně s Domovem pro seniory v Lázních Kynžvartu – připravujeme vystoupení žáků k různým příležitostem

Kompetence sociální a personální

- budujeme pozitivní třídní i školní klima
- vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vedeme žáky k jejich respektování
- zařazujeme kooperativní činnosti do výuky, proměňujeme skupiny, ve kterých žáci spolupracují
- učíme je přijímat různé role ve skupině
- umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky
- učíme žáky přijímat kritiku ostatních
- posilujeme vzájemnou důvěru a sebedůvěru
- pěstujeme cit pro spravedlnost, klademe důraz na ohleduplnost a úctu k ostatním, učíme trpělivosti a toleranci
- odbouráváme úmyslné zlo
- učíme vidět klady toho druhého, umět podat pomocnou ruku tomu, kdo to potřebuje
- nevyzdvihujeme jen rozumové schopnosti, ale také duševní hodnoty
- nepodporujeme konzumní způsob života
- seznamujeme žáky a zákonné zástupce se školním řádem, inovujeme jej z hlediska práv i povinností žáků, zákonných zástupců a dalších pracovníků školy
- při konzultacích se zákonnými zástupci mají žáci možnost být přítomni a vedeme je k sebehodnocení

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke zdravým, mravním, občanským a lidským hodnotám, k odpovědnému jednání a chování v kolektivu třídy, školy i mimo školu
- respektujeme svobodnou osobnost žáka a vedeme ho k respektování a toleranci ostatních lidí ve škole, kolektivu i v rodině
- umožňujeme žákům svobodně uplatňovat svá práva, ale zároveň je vedeme k zodpovědnému plnění povinností
- respektujeme individuální rozdíly – národnostní, náboženské, kulturní a sociální
- pěstujeme v žácích pozitivní vztah k českému státu – odkaz minulosti, tradice, historické památky, české osobnosti
- seznamujeme žáky se životem a kulturou jiných národů – v rámci EU, především SRN (vzájemné návštěvy, zapojování do učebního procesu, kulturní akce)
- učíme žáky kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti, získávají použitelné poznatky z oblasti práva
- vedeme je k tomu, aby podle svých možností uměli poskytnout účinnou pomoc, uměli se zodpovědně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících lidský život, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- velký důraz klademe na environmentální výchovu – žáci jsou vedeni k aktivnímu poznávání a ochraně přírody a ke kladnému vztahu k přírodě vůbec
- vychováváme ze žáků svobodné, platné a zodpovědné občany České republiky a Evropské unie

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům rozvíjet své schopnosti a dovednosti
- používáme k tomu vhodnou motivaci
- upevňujeme pracovní návyky
- podporujeme utváření kladného vztahu k práci
- vedeme žáky k odpovědnosti za vykonanou práci
- učíme je poznávat a posuzovat své reálné možnosti

- používáme práci s různými materiály, nástroji, různé techniky
- dáváme žákům možnost vytvářet si vlastní postupy
- ve vybraných předmětech je realizována výchova k volbě povolání, umožňujeme žákům orientovat se v oblasti světa práce, spolupracujeme s Úřadem práce v Chebu, kam žáci 8. a 9. třídy dojíždějí
- do výuky začleňujeme prvky ochrany zdraví při různých pracovních činnostech
- výuka je doplňována dle možností exkurzemi, přednáškami, filmy

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou tito žáci:

- se zdravotním postižením (mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení a chování)
- se zdravotním znevýhodněním (žáci se zdravotním oslabením, dlouhodobě nemocní, alergici nebo s lehčí zdravotní poruchou vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání)
- se sociálním znevýhodněním (sociální znevýhodnění je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území ČR).

Nejčastější skupinou žáků se speciálně vzdělávacími potřebami jsou na naší škole žáci s vývojovými poruchami učení. Tito žáci jsou v evidenci Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) v Chebu. Žáci se vzdělávají v běžné třídě (individuální integrace) a zpracováváme pro ně individuální vzdělávací plány (IVP).

Za vypracování IVP zodpovídá třídní učitel. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů speciálně pedagogického vyšetření, popřípadě psychologického vyšetření, respektuje potřeby žáka a podle možností i názor zákonného zástupce.

IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vypracovává se ve spolupráci PPP a je součástí dokumentace žáka.

IVP vypracuje třídní učitel nejpozději do 1 měsíce po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka na základě písemné žádosti zákonného zástupce a dále na základě rozhodnutí ředitele školy. IVP je platný po dobu integrace (zpravidla 2 roky), ale může být podle potřeby průběžně doplňován a upravován.

Závazná úprava IVP se provádí na začátku školního roku do 15. září a zohlední se v ní zařazení nových předmětů, případně změna vyučujícího, který je povinen se s IVP žáka seznámit. Další úpravu IVP je třeba provést po kontrolním vyšetření (zpravidla po 1 roce), kde se zohlední aktuální stav žáka. Úpravy se provádějí formou dodatků k IVP. Na konci školního roku vypracuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem nápravné péče zprávu, jak se podařilo u žáka naplnit IVP, a na které nedostatky je třeba se zaměřit v novém školním roce.

IVP obsahuje: údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování péče žákovi včetně zdůvodnění, údaje o cíli vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, seznam kompenzačních, rehabilitačních a

učebních pomůcek a materiálů, závěry speciálně pedagogických, popřípadě psychologických vyšetření, způsob spolupráce se zákonnými zástupci.

Za zpracování IVP odpovídá ředitel školy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na:

- vzdělání, které odpovídá jejich potřebám a možnostem (přiměřený obsah, vhodné formy a metody práce)
- vytváření podmínek pro takové vzdělávání
- poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení
- bezplatné užívání speciálních učebnic a didaktických a kompenzačních pomůcek
- asistenta pedagoga (ve specifických případech).

Usilujeme o minimalizaci znevýhodnění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vytváříme pro ně co možná nejméně omezující prostředí. Spolupracujeme s dalšími odborníky (speciální pedagogická centra) a umožňujeme žákům dle jejich individuální potřeby specializovanou péči.

V případě, že žák se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje péči odborníků v rozsahu, který mu naše škola nemůže poskytnout (například při potřebě bezbariérového přístupu, při větším tělesném, mentálním nebo smyslovém postižení a podobně), pomůžeme zajistit péči o tohoto žáka v odpovídajícím zařízení.

Pro všechny pedagogy naší školy cílená a dlouhodobá strategie výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami znamená:

u zdravotně postižených a zdravotně znevýhodněných žáků

- chápat specifické vzdělávání jako právo a nikoliv jako možnost
- v případě potřeby vypracovávat a naplňovat individuální vzdělávací plán
- integrovat žáka do běžné třídy
- využívat alternativní pomůcky a učebnice
- zdůrazňovat oceněním a pochvalou pokrok
- neupoutávat příliš zvláštní pozornost na žáka nebo jeho případné problémy
- nečinít nepodložené nebo ukvapené závěry
- upřednostňovat učení se navzájem
- netolerovat nevhodné chování, které si nemohou dovolit ostatní (přesto být trpělivý)
- nesrovnávat při hodnocení žáky mezi sebou
- umožňovat žákům participaci na tvorbě kritérií hodnocení, vést žáky k sebehodnocení

u sociálně znevýhodněných žáků

- kontaktovat se častěji se zákonnými zástupci
- seznamovat žáky i zákonné zástupce s cíli vzdělávání
- citlivě začleňovat žáky do kolektivu
- citlivě přistupovat ke kooperativním činnostem
- poskytovat podporující komunikaci, dostatek pozornosti i podnětů
- být empatický k pocitům žáků
- často žáky oceňovat, chválit
- poskytovat dostatečnou zpětnou vazbu
- zařazovat témata ze sociokulturní oblasti žáka

- posilovat sebeúctu žáka
- povzbuzovat žáka, aby si sám stanovoval náročnější cíle
- vytvářet čas, prostor a atmosféru pro odstraňování předsudků

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

„Nadání je tvořeno souborem nadprůměrných schopností, které umožňují jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžné populace.“ (Definice dle RVP ZV).

Nadání se může týkat intelektu, umění, tvořivosti, kreativity, pohybových a sociálních dovedností. Nadání je propojením schopností, zkušeností a dovedností (získávat informace, integrovat zkušenosti...), míry angažovanosti v úkolu (koncentrace pozornosti) a tvořivosti (flexibilita, originalita myšlení...). Příznakem nadání není jen vysoké IQ, ale především emoční inteligence.

Pro žáky mimořádně nadané volíme takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup pomocí těchto postupů:

- individuální vzdělávací plán
- věnujeme velkou péči vyhledávání talentů ve všech oborech
- zvýšeným způsobem motivujeme nadané žáky k rozšiřování základního učiva především v těch předmětech, ve kterých žák projevuje nadání
- umožňujeme jim pracovat zvýšenou měrou na počítači s různými vzdělávacími programy, individuálně pracovat s naučnou literaturou, řešit problémové úlohy, hlavolamy, kvízy
- žáci si určují vlastní pracovní tempo, vlastní postupy řešení úloh, které prohlubuje jejich kreativitu
- v některých případech je možná i návštěva hodin těchto žáků ve vybraných předmětech ve vyšších ročnících
- jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly – referáty, zajímavosti ze světa vědy, kultury nebo techniky
- vedeme je k řízení práce ve skupinách při týmové práci
- usměrňujeme tyto žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k ostatním spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším
- u hudebně nadaných žáků je využíváme k doprovodu na hudební nástroj nebo k předzpívávání písní
- u výtvarně nadaných žáků podporujeme jejich kreativitu při výzdobě školy
- žáci pohybově nadaní jsou maximálně podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, jsou uvolňováni na různé mimoškolní sportovní akce, pomáhají též při organizaci sportovních soutěží na škole
- všichni nadaní žáci jsou podporováni v zapojování do různých soutěží, jsou na ně též připravováni, reprezentují školu i své město při školních i mimoškolních soutěžích